

SURXONDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SURXONDARYO VILOYATIDAGI
KORXONA VA TASHKILOTLAR
DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2023- yil 1- may holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

*Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi
Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi
ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi*

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

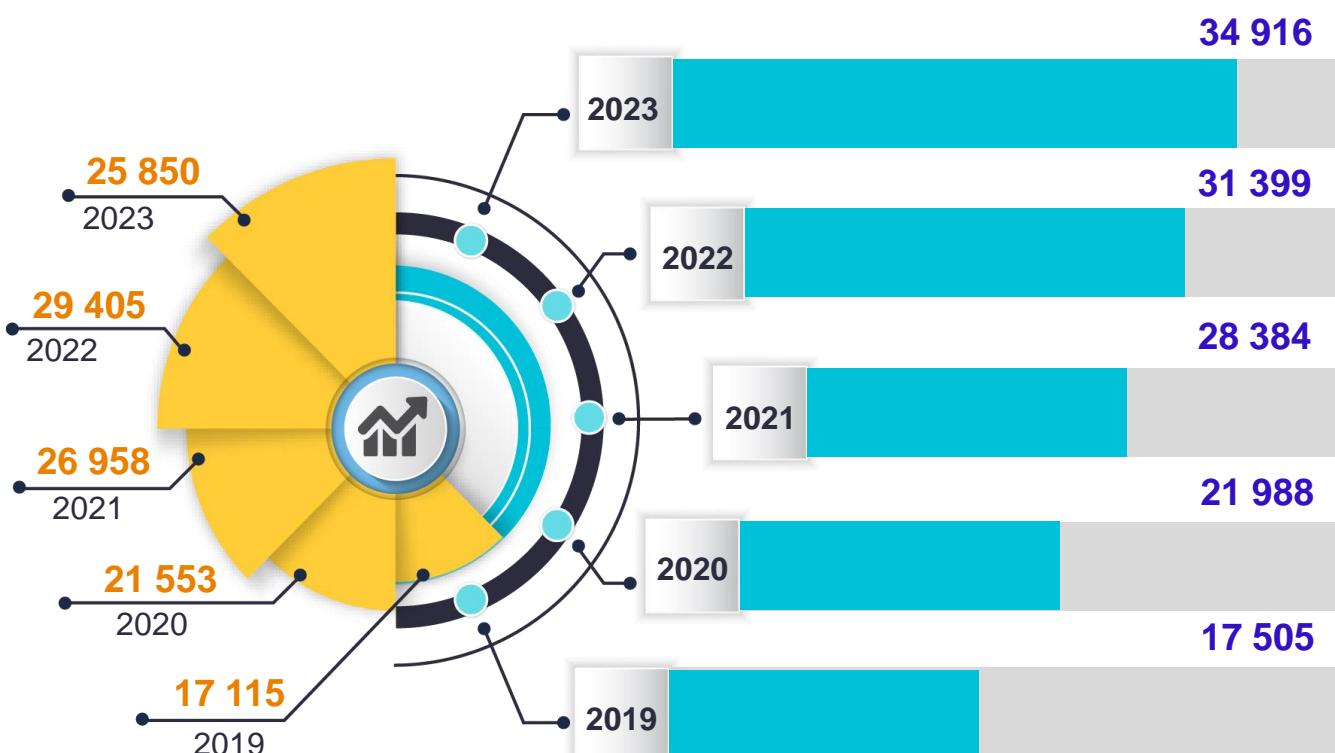
Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023- yil 1- may holatiga viloyatda faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 25 850 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 21 832 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar sonining o‘sishi 51,0 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 62,1 foiz) tashkil etdi.

**Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiylar ma’lumotlar
*fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- may holatiga ko‘ra, birlikda.***

Faoliyat ko‘rsatayotgan

Ro‘yxatdan o‘tgan

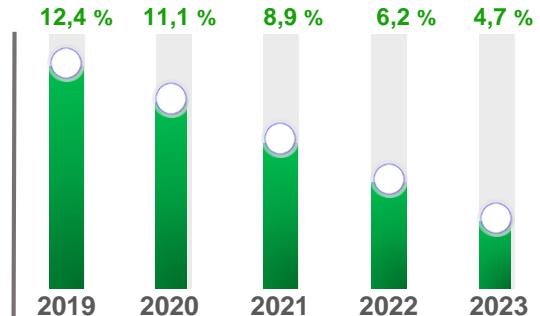
1- BO'LIM. SURXONDARYO VILOYATI BO'YICHA KORXONA VA TASHKIOTLARNING SONI

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar 2023- yil yanvar-aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		1 218
2022		1 831
2021		2 403
2020		2 373
2019		2 124

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'lijni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2023- yil yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 1 218 tani tashkil qildi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	249	5,5 %	Qumqo'rg'on t.	55	3,1 %
Sherobod t.	139	7,7 %	Uzun t.	54	3,8 %
Denov t.	108	3,6 %	Angor t.	54	4,2 %
Qiziriq t.	89	7,4 %	Muzrabot t.	53	4,5 %
Jarqo'rg'on t.	89	4,7 %	Termiz t.	52	3,3 %
Sho'rchi t.	75	4,4 %	Boysun t.	37	3,1 %
Oltinsoy t.	66	6,2 %	Bandixon t.	33	5,0 %
Sariosiyo t.	65	4,2 %			

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		25 850
2022		29 405
2021		26 958
2020		21 314
2019		17 115

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog'liqni saqlash va Ijtimoij xizmat ko'rsatish

Boshqa turlar

2023- yil 1- may holatiga faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga (17 115 ta) nisbatan 8 735 taga ko'paygan.

Hududlar kesimida

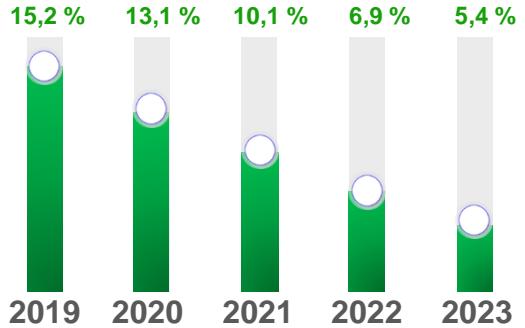
Termiz sh.	4 559	Uzun t.	1 419
Denov t.	2 973	Angor t.	1 296
Jarqo'rg'on t.	1 880	Qiziriq t.	1 207
Sherobod t.	1 804	Muzrabot t.	1 191
Qumqo'rg'on t.	1 775	Boysun t.	1 177
Sho'rchi t.	1 706	Oltinsoy t.	1 070
Termiz t.	1 584	Bandixon t.	658
Sariosiyo t.	1 551		

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023		1 187
2022		1 755
2021		2 342
2020		2 316
2019		2 064

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog‘liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo‘yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo‘lmoqda. 2023- yil yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 1 187 ta bo‘lib, shundan:

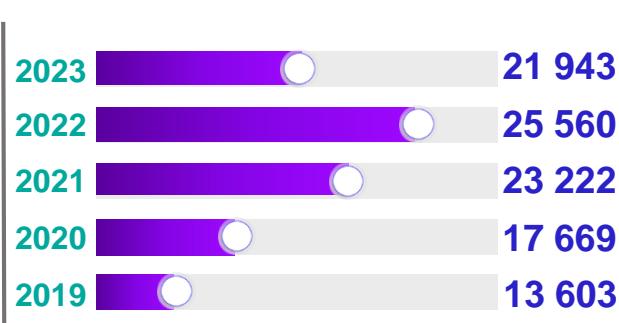
- mikrofirmalar va kichik korxonalar 1 187 ta.

Hududlar kesimida

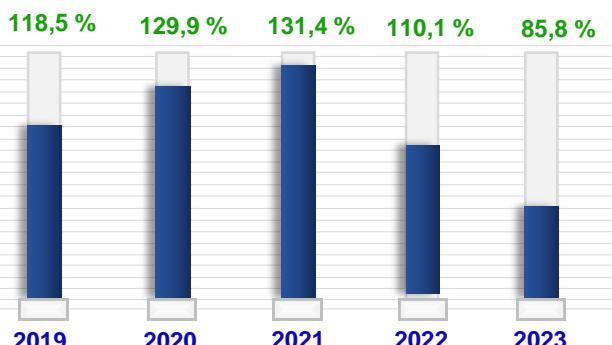
Termiz sh.	242	6,1 %	Qumqo‘rg‘on t.	54	3,7 %
Sherobod t.	138	8,9 %	Angor t.	53	4,8 %
Denov t.	99	3,9 %	Muzrabot t.	52	5,3 %
Qiziriq t.	89	8,7 %	Uzun t.	51	4,3 %
Jarqo‘rg‘on t.	88	5,5 %	Termiz t.	50	3,5 %
Sho‘rchi t.	74	5,2 %	Boysun t.	36	3,7 %
Sariosiyo t.	65	5,2 %	Bandixon t.	32	6,0 %
Oltinsoy t.	64	7,7 %			

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

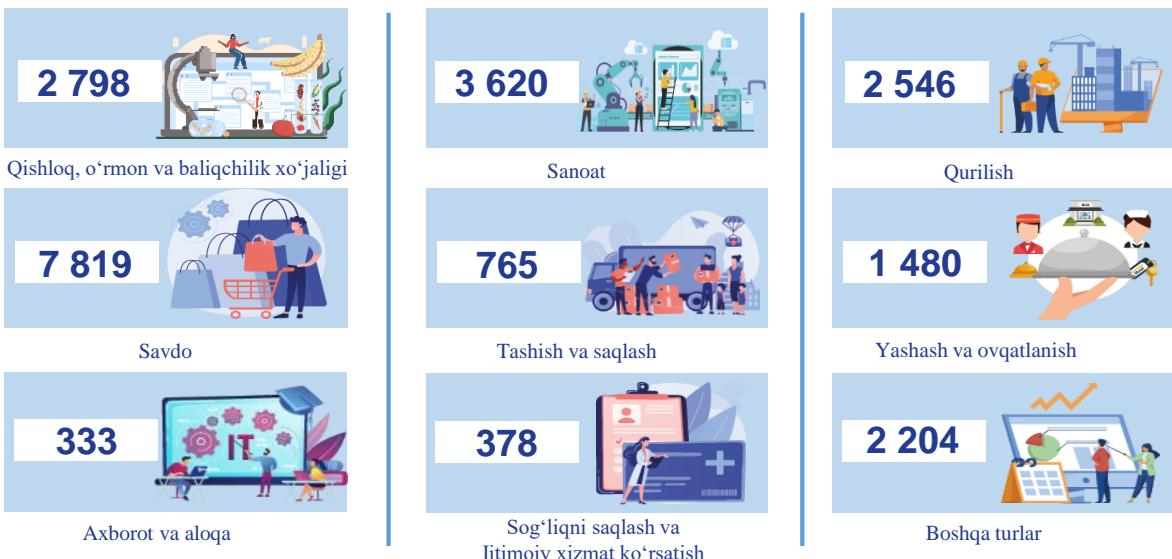
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- may holatiga 21 943 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 161,3 foizni tashkil etdi (8 340 ta). Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha taqsimlanishi (umumiyl sonidagi ulushi) quyidagicha bo'ldi: savdo – 35,6 foiz, sanoat – 16,5 foiz, qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligi – 12,8 foiz, qurilish – 11,6 foiz, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar – 6,8 foiz, tashish va saqlash – 3,5 foiz, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish – 1,7 foiz, axborot va aloqa – 1,5 foiz, boshqa turlari – 10,0 foiz.

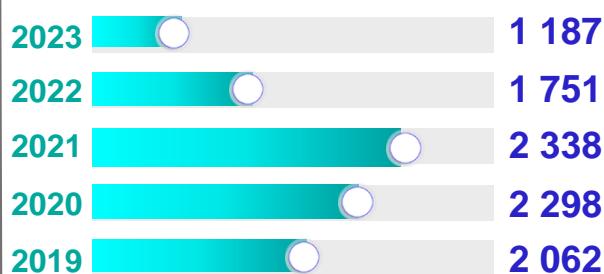
Hududlar kesimida

Termiz sh.	4 000	Uzun t.	1 183
Denov t.	2 553	Angor t.	1 112
Jarqo'rg'on t.	1 611	Qiziriq t.	1 026
Sherobod t.	1 558	Muzrabot t.	987
Qumqo'rg'on t.	1 472	Boysun t.	972
Termiz t.	1 425	Oltinsoy t.	826
Sho'rchi t.	1 436	Bandixon t.	536
Sariosiyo t.	1 246		

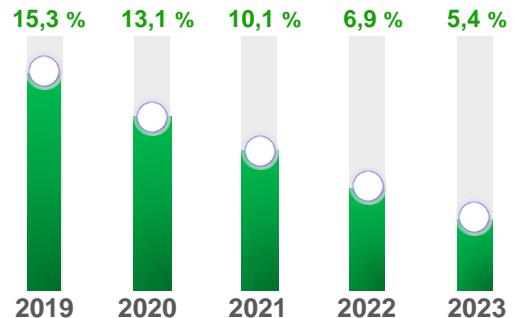
Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

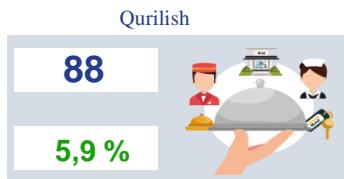
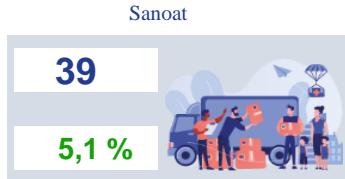
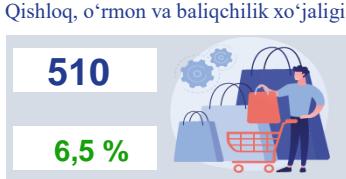
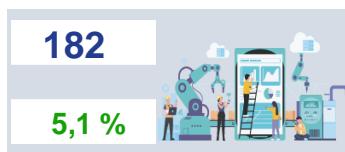
Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

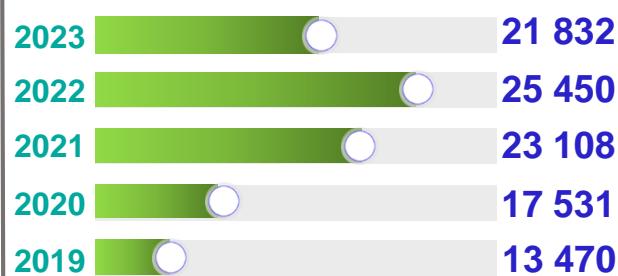
Shunda, 2023- yil yanvar-aprel oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2019- yilning mos davriga nisbatan 18 tadan 30 taga (o‘sish 12 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

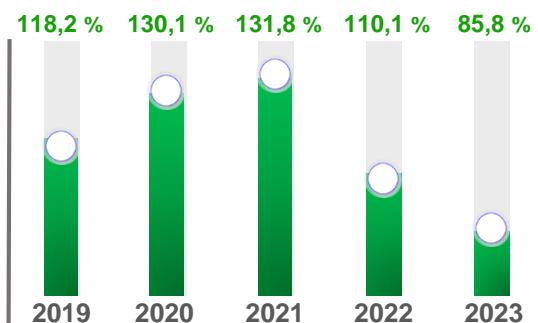
Termiz sh.	242	6,1 %	Qumqo‘rg‘on t.	54	3,7 %
Sherobod t.	138	8,9 %	Angor t.	53	4,8 %
Denov t.	99	3,9 %	Muzrabot t.	52	5,3 %
Qiziriq t.	89	8,7 %	Uzun t.	51	4,3 %
Jarqo‘rg‘on t.	88	5,5 %	Termiz t.	50	3,5 %
Sho‘rchi t.	74	5,2 %	Boysun t.	36	3,7 %
Sariosiyo t.	65	5,3 %	Bandixon t.	32	6,0 %
Oltinsoy t.	64	7,8 %			

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

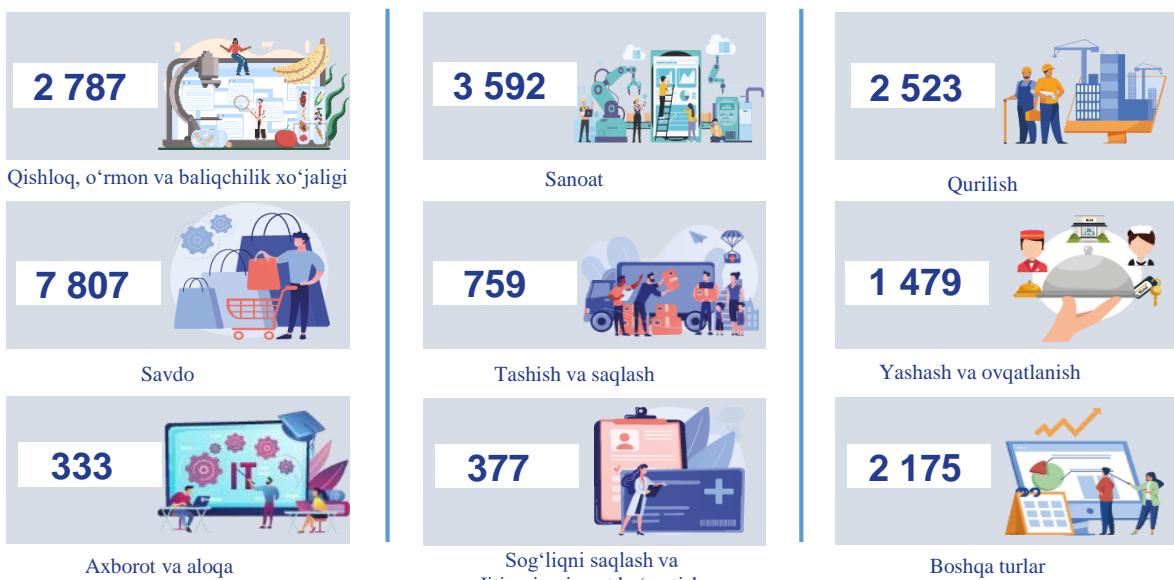
Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Hududiy kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Termiz shahrida (18,2 foiz), Denov (11,6 foiz), Jarqo‘rg‘on (7,3 foiz), Sherobod (7,1 foiz) va Qumqo‘rg‘on (6,7 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

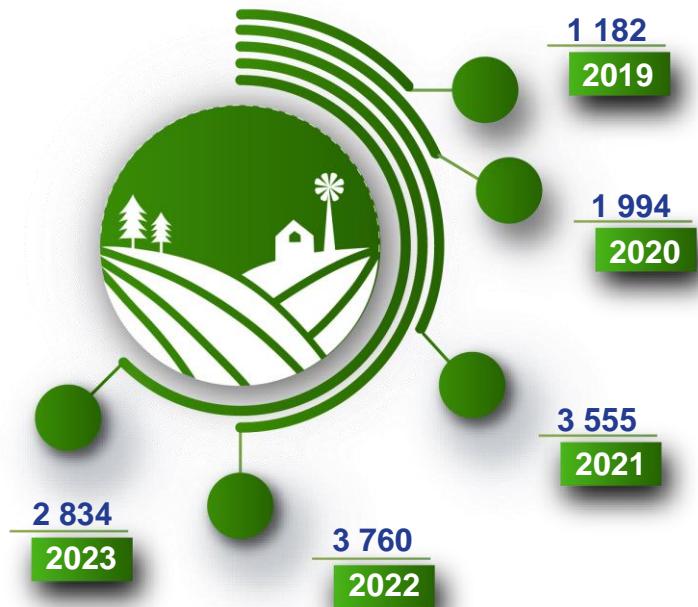
Hududlar kesimida

Termiz sh.	3 966	Uzun t.	1 178
Denov t.	2 542	Angor t.	1 105
Jarqo‘rg‘on t.	1 603	Qiziriq t.	1 021
Sherobod t.	1 551	Muzrabot t.	984
Qumqo‘rg‘on t.	1 467	Boysun t.	970
Sho‘rchi t.	1 432	Oltinsoy t.	825
Termiz t.	1 416	Bandixon t.	535
Sariosiyo t.	1 237		

**Qishloq, o'rmon va baliqchilik xo'jaligida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar
2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda**

Hududlar kesimida

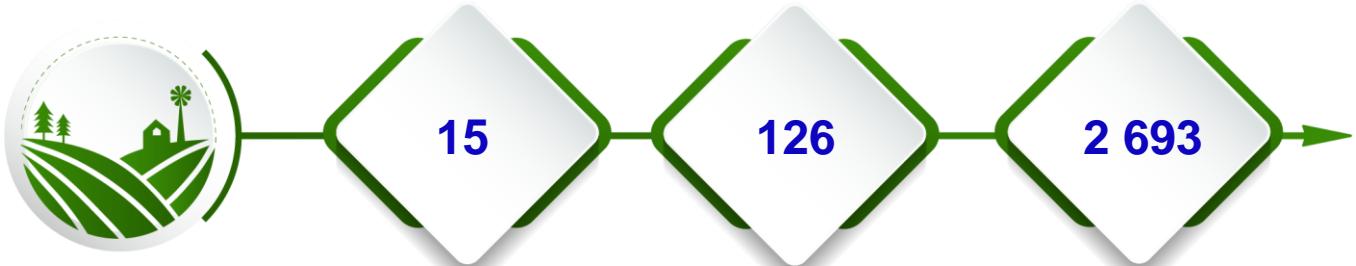
Sherobod t.	378
Denov t.	306
Uzun t.	263
Termiz t.	257
Qumqo'rg'on t.	253
Jarqo'rg'on t.	193
Muzrabot t.	167
Qiziriq t.	165
Boysun t.	158
Sariosiyo t.	155
Termiz sh.	131
Angor t.	126
Sho'rchi t.	117
Oltinsoy t.	94
Bandixon t.	71

O'zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlashga qaratilgan qishloq xo'jaligini rivojlantirishning chuqur o'ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to'liq ta'minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo'nalishlardan biriga aylandi.

Baliq ovlash va akvakultura

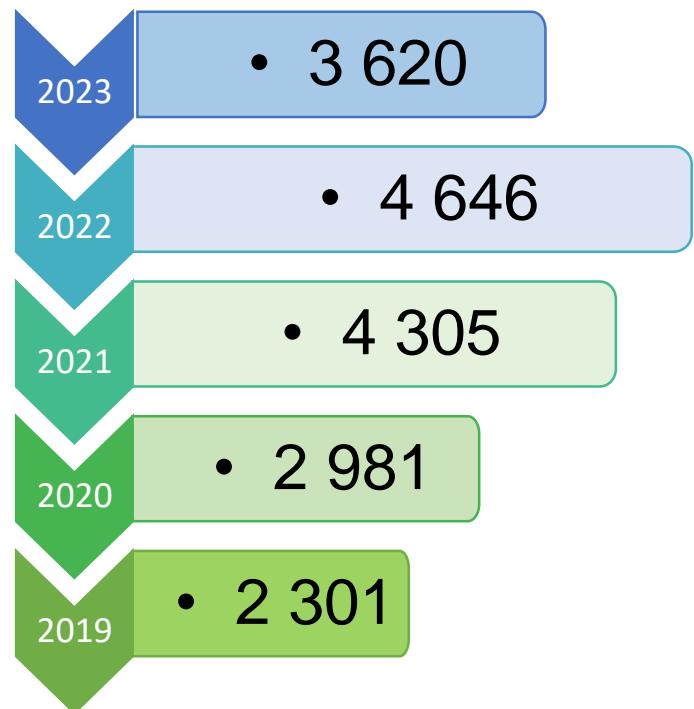
**O'rmonchilik va yog'och
tayyorlash**

**Dehqonchilik va
chorvachilik, ovchilik va
bu sohalarda xizmat
ko'rsatish**

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	534
Denov t.	411
Sariosiyo t.	278
Qumqo‘rg‘on t.	263
Sho‘rechi t	261
Sherobod t.	225
Uzun t.	220
Termiz t.	218
Angor t.	207
Jarqo‘rg‘on t.	200
Muzrabot t.	197
Boysun t.	181
Qiziriq t.	165
Oltinsoy t.	164
Bandixon t.	96

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,0 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 95,5 foizini ishlab chiqarish sanoati 2,5 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash, 1,7 foizini suv bilan ta’minalash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish va 0,3 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minalash va havoni konditsiyalash tashki etgan.

Ishlab chiqarish
sanoati

3 458

91

Tog‘-kon sanoati va
ochiq konlarni ishlash

Suv bilan ta’minalash,
kanalizatsiya tizimi,
chiqindilarni yig‘ish
va utilizatsiya qilish

62

9

Elektr, gaz, bug‘ bilan
ta’minalash va havoni
konditsiyalash

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	638
Jarqo‘rg‘on t.	227
Termiz t.	197
Denov t.	179
Sariosiyo t.	168
Qumqo‘rg‘on t.	149
Boysun t.	147
Sho‘rchi t.	141
Qiziriq t.	132
Angor t.	131
Sherobod t.	104
Muzrabot t.	102
Oltinsoy t.	83
Bandixon t.	75
Uzun t.	75

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish surʼati 2019- yilning mos davriga nisbatan 103,3 foiz o‘sish surʼatini tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 23,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish surʼati 2019- yilning mos davriga nisbatan 2,5 marta oshgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 20,7 foiz ulushni va 173,4 foiz o‘sish surʼatini tashkil etdi.

593

Fuqarolik
obyektlarini qurish

527

Ixtisoslashtirilgan
qurilish ishlari

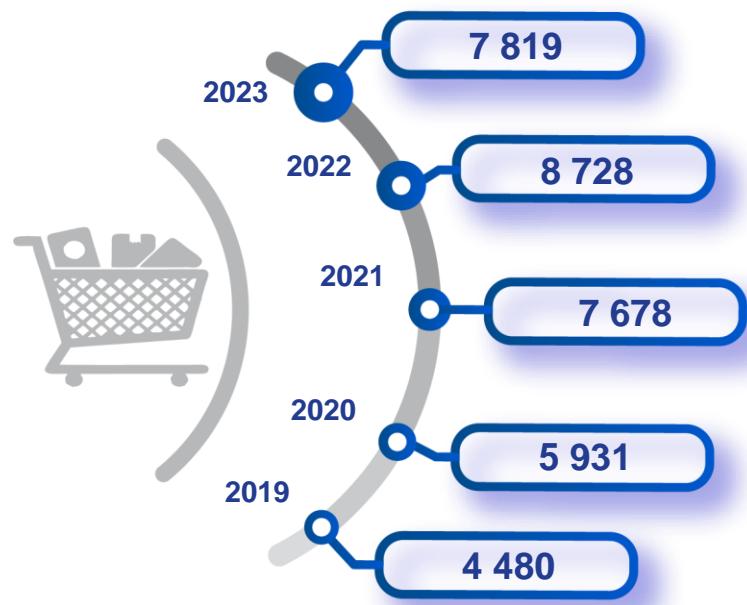
1 428

Bino va
inshootlar qurish

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	1 322
Denov t.	1 039
Jarqo'rg'on t.	667
Sho'rchi t.	629
Qumqo'rg'on t.	556
Sherobod t.	504
Angor t.	424
Uzun t.	418
Termiz t.	398
Sariosiyo t.	376
Qiziriq t.	372
Oltinsoy t.	327
Muzrabot t.	324
Boysun t.	262
Bandixon t.	201

Tahlillar shuni ko'rsatdiki, viloyatda faoliyat ko'rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 7 807 tasi kichik biznes subyektlariga to'g'ri keladi.

Savdo sohasining yo'nalishlar bo'yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo'nalishi 64,2 foiz ulushni tashkil etgan bo'lib, 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda o'sish sur'ati 181,0 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo'nalishida 25,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 144,2 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini va ularni ta'mirlash yo'nalishida 10,6 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati 2,2 martani tashkil etdi.

828

Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosini va ularni ta'mirlash

1 973

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

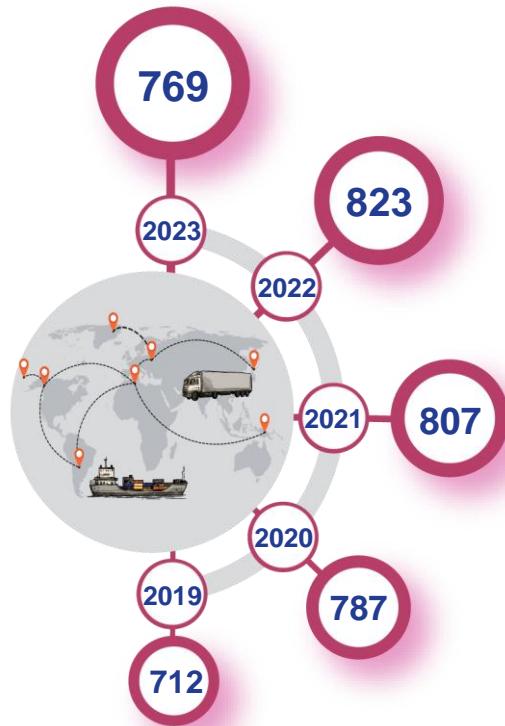
5 018

Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	179
Denov t.	121
Jarqo'rg'on t.	63
Sho'rchi t.	57
Sherobod t.	49
Qumqo'rg'on t.	47
Uzun t.	43
Termiz t.	42
Sariosiyo t.	37
Qiziriq t.	35
Muzrabot t.	25
Oltinsoy t.	24
Angor t.	22
Boysun t.	19
Bandixon t.	6

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar jami viloyatdagi faoliyat ko'rsatayotgan korxonanining 3,0 foiz ulushini tashkil etdi.

2019- yilning mos davri bilan solishtirganda tashish va saqlash xizmatlarining yo'nalishlari bo'yicha tahlillar shuni ko'rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo'nalishida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning o'sish sur'ati 101,1 foizni tashkil etdi;

ombor xo'jaligi va yordamchi transport yo'nalishining o'sish sur'ati 130,9 foizni; pochta va kuryerlik yo'nalishi 187,5 foizni tashkil etdi;

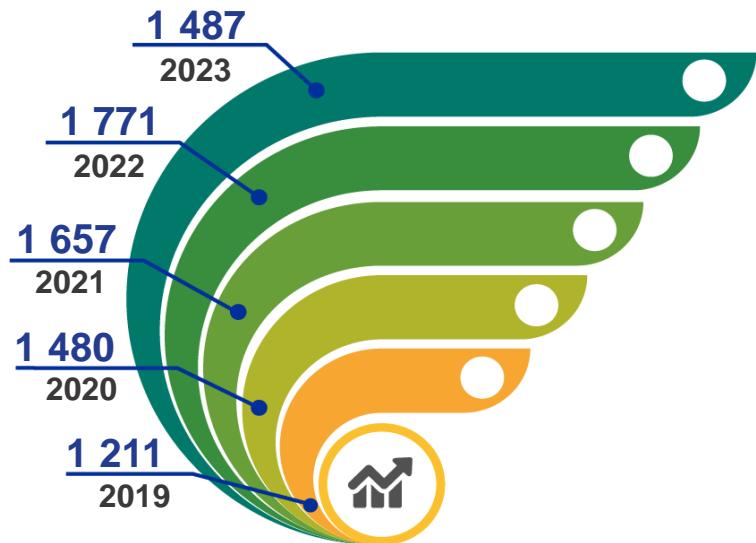
havo transporti va suv transporti yo'nalishida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar soni o'zgarmagan.

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	334
Denov t.	165
Sherobod t.	108
Termiz t.	107
Sariosiyo t.	100
Jarqo‘rg‘on t.	97
Sho‘rehi t.	96
Boysun t.	93
Uzun t.	78
Muzrabot t.	71
Angor t.	70
Qumqo‘rg‘on t.	60
Qiziriq t.	40
Oltinsoy t.	36
Bandixon t.	32

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 122,8 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 9,3 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq-ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 90,7 foiz ulushini tashkil etdi.

138

Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 349

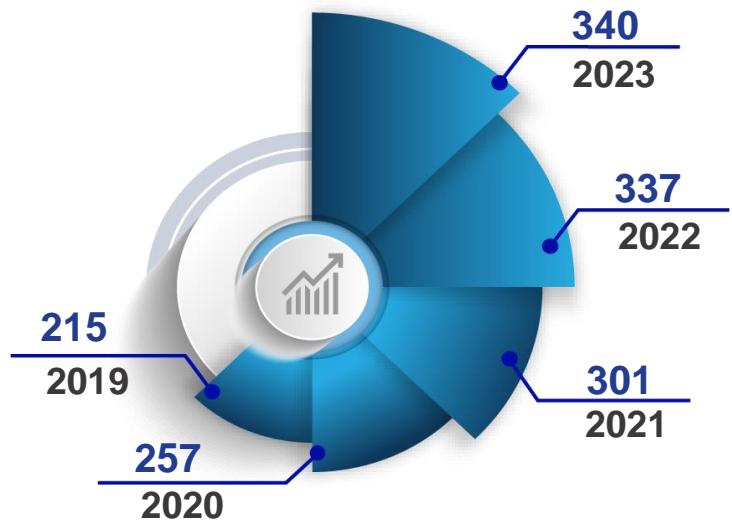
Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

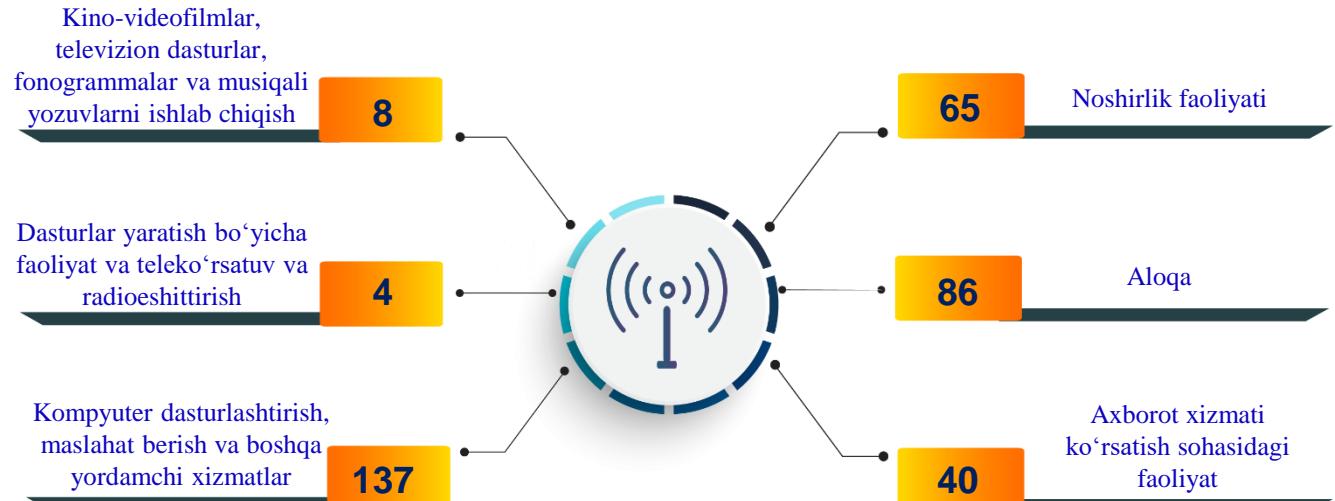
Termiz sh.	139
Denov t.	51
Qiziriq t.	23
Oltinsoy t.	16
Jarqo'rg'on t.	15
Sho'rchi t.	14
Boysun t.	14
Uzun t.	13
Sherobod t.	13
Termiz t.	10
Qumqo'rg'on t.	8
Sariosiyo t.	7
Bandixon t.	7
Muzrabot t.	5
Angor t.	5

2023- yil 1- may holatiga ko'ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo'nalishlarida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 21,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 162,2 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo'yicha faoliyat va teleko'rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo'nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,5 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 163,6 foizni tashkil etdi.

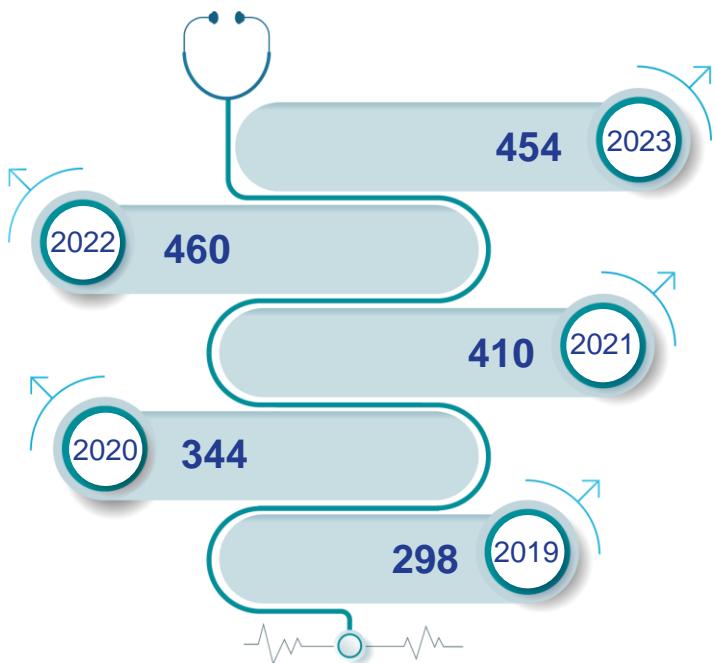
Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko'rsatish yo'nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 52,0 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 153,9 foizni tashkil etdi.

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Termiz sh.	138
Denov t.	74
Sherobod t.	31
Jarqo'rg'on t.	28
Qumqo'rg'on t.	26
Sho'rchi t.	25
Sariosiyo t.	19
Uzun t.	19
Angor t.	18
Qiziriq t.	16
Termiz t.	16
Muzrabot t.	14
Oltinsoy t.	12
Boysun t.	12
Bandixon t.	6

Sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 378 ta yoki 83,3 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to'g'ri kelgan.

Yo'naliishlar bo'yicha tahlil shuni ko'rsatdiki:

96,0 foiz korxonalar sog'liqni saqlash yo'naliishiga to'g'ri kelib, o'sish sur'ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 152,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlangan holda parvarishlash yo'naliishidagi korxonalar soni 2,7 foizni tashkil etib, o'sish sur'ati 150,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta'minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish yo'naliishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,3 foizini tashkil etib, o'sish sur'ati 150,0 foizni tashkil etdi;

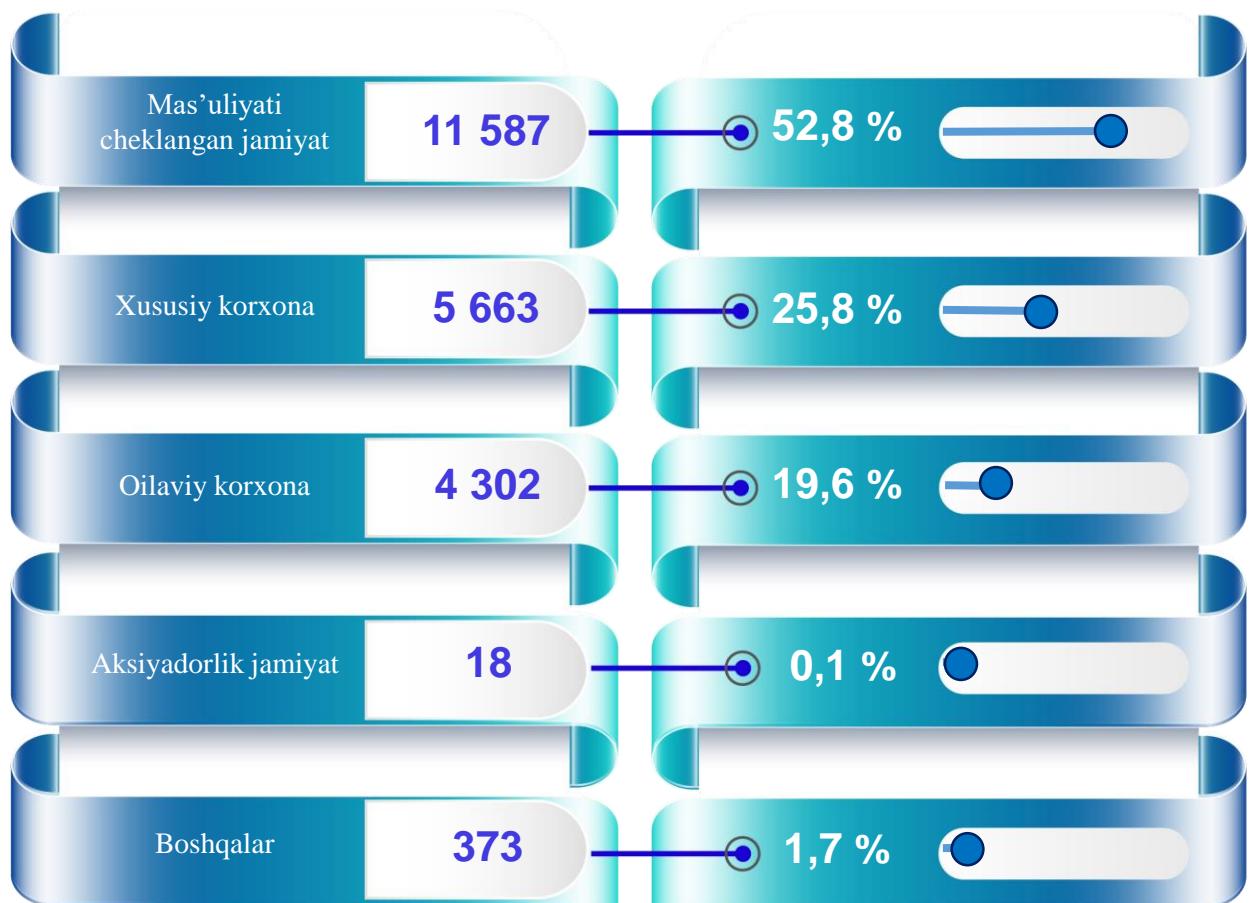
Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy

shakli bo'yicha umumiy ma'lumot

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

**Tadbirkorlik
subyektlari soni**

**Tadbirkorlik subyektlarining
jamiga nisbatan ulushi**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quydagilar bilan bog'liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo'jalik yurituvchi subyektlar to'g'risidagi ma'lumotlarni o'z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma'lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta'minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

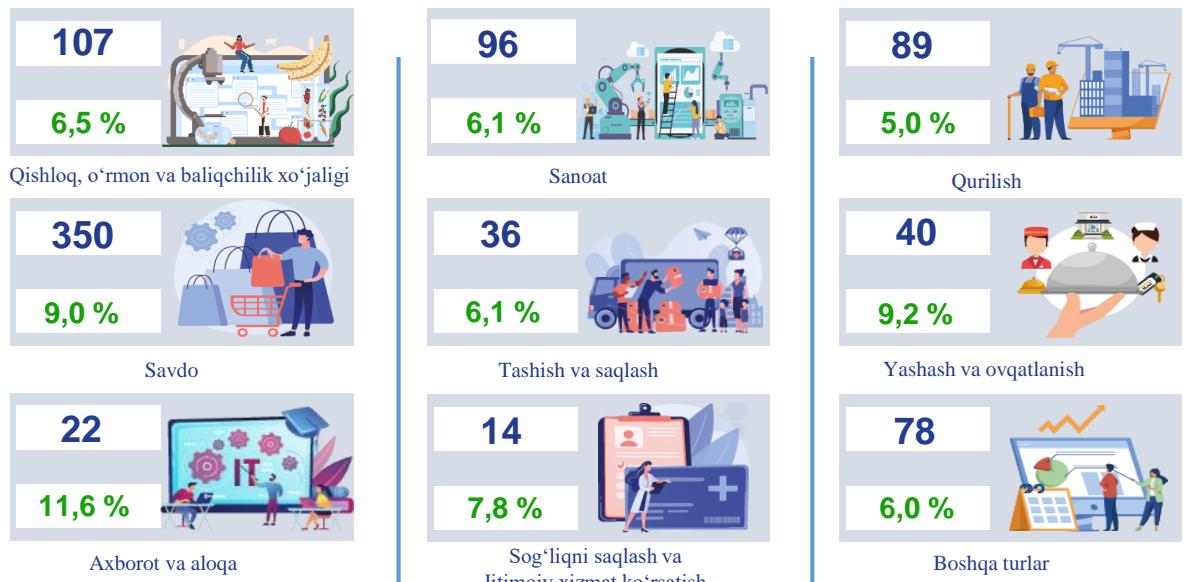
2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

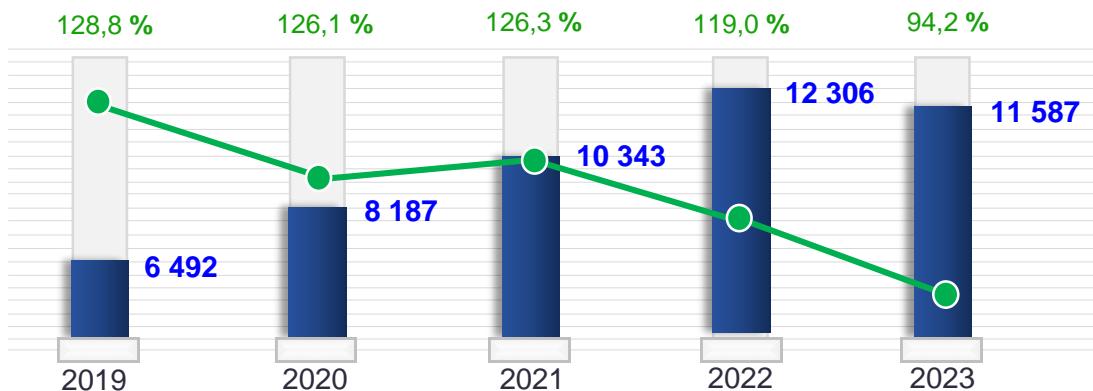
Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatları bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zları qo‘shgan hissaları qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning o‘z hissasini to‘la qo‘shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatları bo‘yicha har bir ishtirokchi hissasining to‘lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	212	Angor t.	38
Sherobod t.	97	Oltinsoy t.	34
Denov t.	69	Termiz t.	32
Qiziriq t.	63	Boysun t.	30
Jarqo‘rg‘on t.	61	Muzrabot t.	28
Sho‘rchi t.	48	Bandixon t.	23
Qumqo‘rg‘on t.	43	Uzun t.	16
Sariosiyo t.	38		

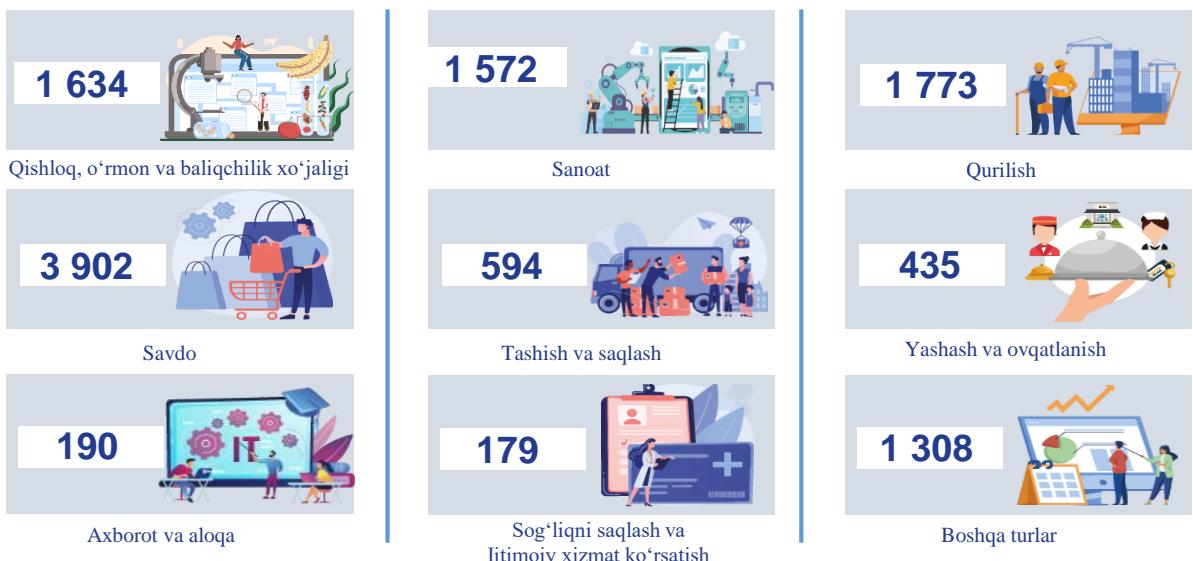
2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o'sish sur'ati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- may holatiga ko'ra faoliyat ko'rsatayotgan 21 943 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 11 587 tasi mas'uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to'g'ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirdorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

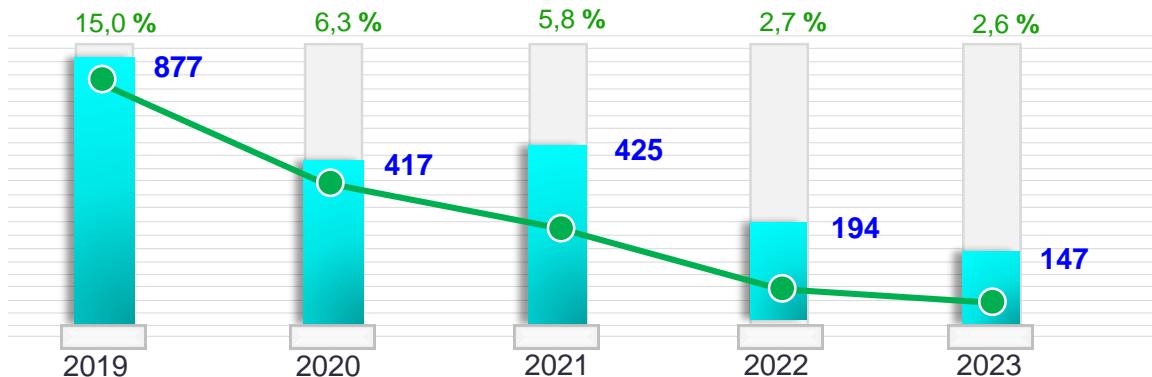
Hududlar kesimida

Termiz sh.	2 802	Angor t.	549
Denov t.	1 175	Sariosiyo t.	544
Termiz t.	885	Qiziriq t.	521
Sherobod t.	868	Muzrabot t.	483
Jarqo'rg'on t.	797	Uzun t.	395
Qumqo'rg'on t.	717	Oltinsoy t.	315
Sho'rchi t.	673	Bandixon t.	300
Boysun t.	563		

Yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

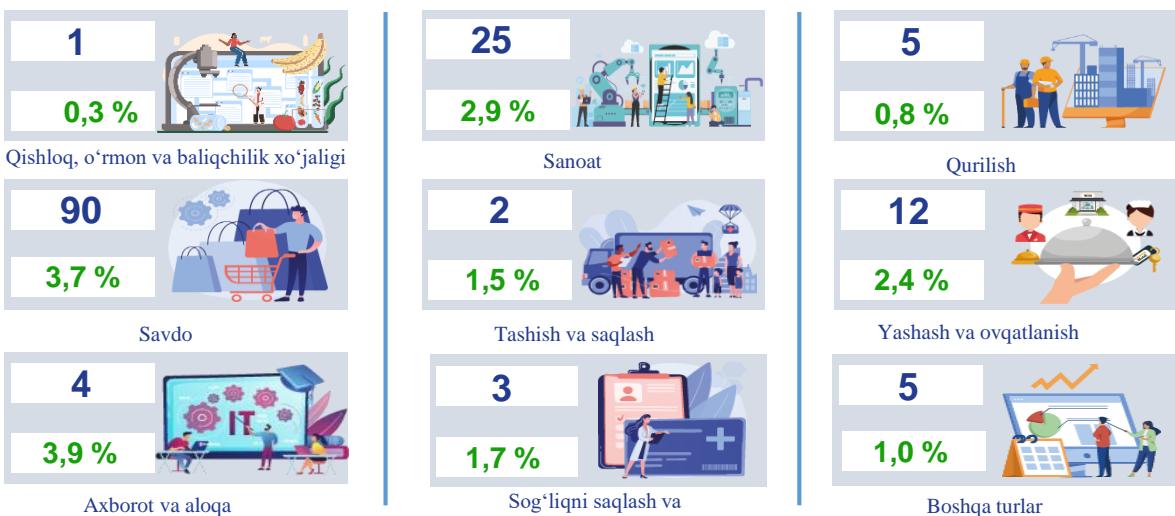
2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismonyi shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

Xususiy korxona o‘z mulkida alohida mol-mulkka ega bo‘ladi, o‘z nomidan mulkiy va shaxsiy nomulkiy huquqlarga ega bo‘lishi hamda ularni amalga oshirishi, majburiyatlarni bajarishi, sudda da’vogar va javobgar bo‘lishi mumkin.

2023- yil yanvar-aprel oylarida savdo sohasida yangi tashkil etilgan xususiy korxonalar soni 2022- yilning mos davriga nisbatan 6 taga ko‘paygan.

Hududlar kesimida

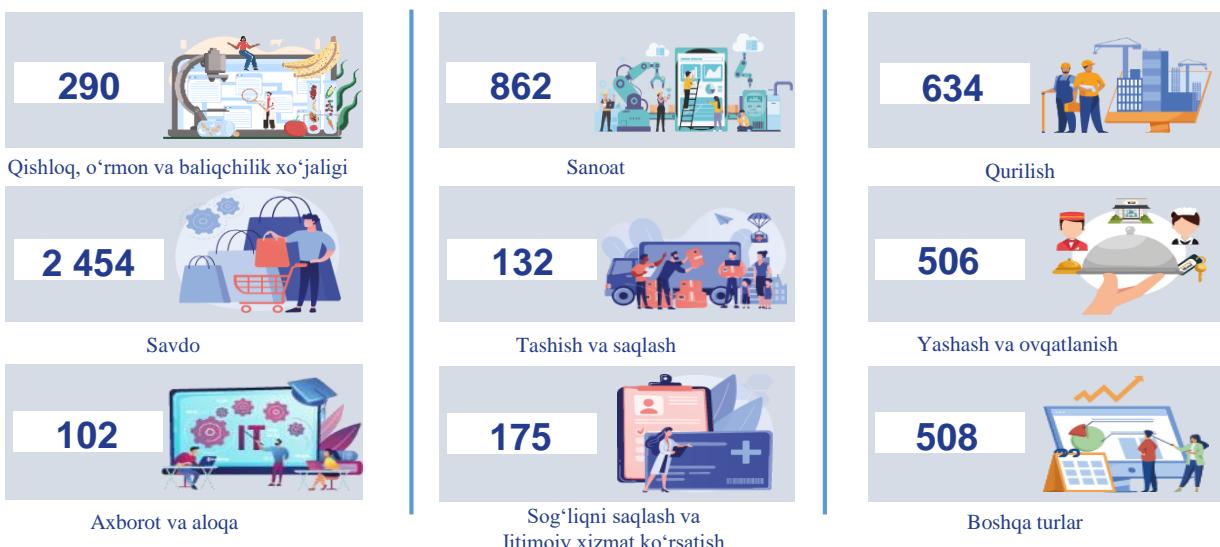
Uzun t.	22	Qumqo‘rg‘on t.	9
Sherobod t.	16	Qiziriq t.	8
Sariosiyo t.	15	Oltinsoy t.	7
Denov t.	14	Jarqo‘rg‘on t.	6
Sho‘rchi t.	14	Angor t.	6
Termiz sh.	13	Termiz t.	4
Muzrabot t.	12	Bandixon t.	1

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 21 943 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 5 663 tasi xususiy korxonalar ulushiga to‘g‘ri keladi.

Xususiy tadbirkorlik subyektlari o‘shish sur’atlarining 2019- yilga nisbatan ko‘payishiga sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish sohalari (116,7 foiz), savdo (111,4 foiz), tashish va saqlash (101,5 foiz), tumanlar kesimida esa – Sho‘rchi (127,5 foiz), Sariosiyo (124,7 foiz), Uzun (113,3 foiz) va Denov (109,4 foiz) tumanlari ta’sir ko‘rsatmoqda.

Hududlar kesimida

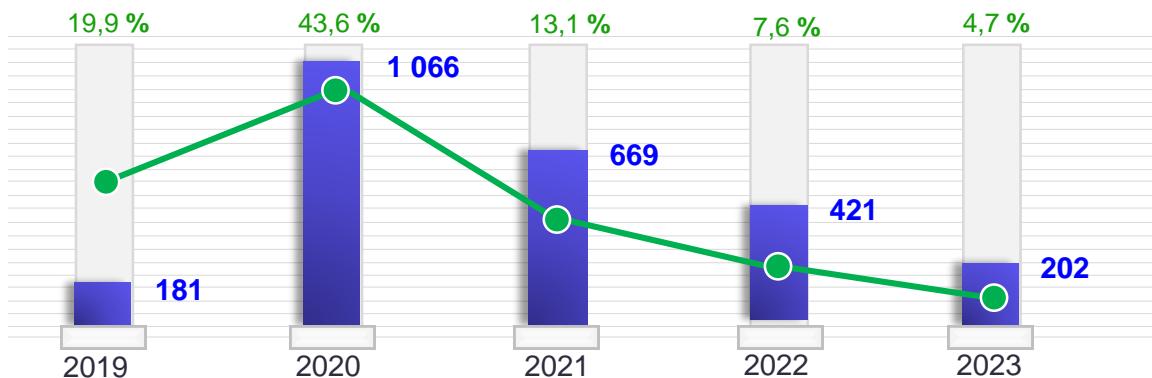
Termiz sh.	875	Angor t.	294
Denov t.	783	Termiz t.	292
Uzun t.	484	Muzrabot t.	274
Jarqo‘rg‘on t.	482	Qiziriq t.	209
Sho‘rchi t.	441	Oltinsoy t.	202
Qumqo‘rg‘on t.	411	Boysun t.	141
Sariosiyo t.	389	Bandixon t.	85
Sherobod t.	301		

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

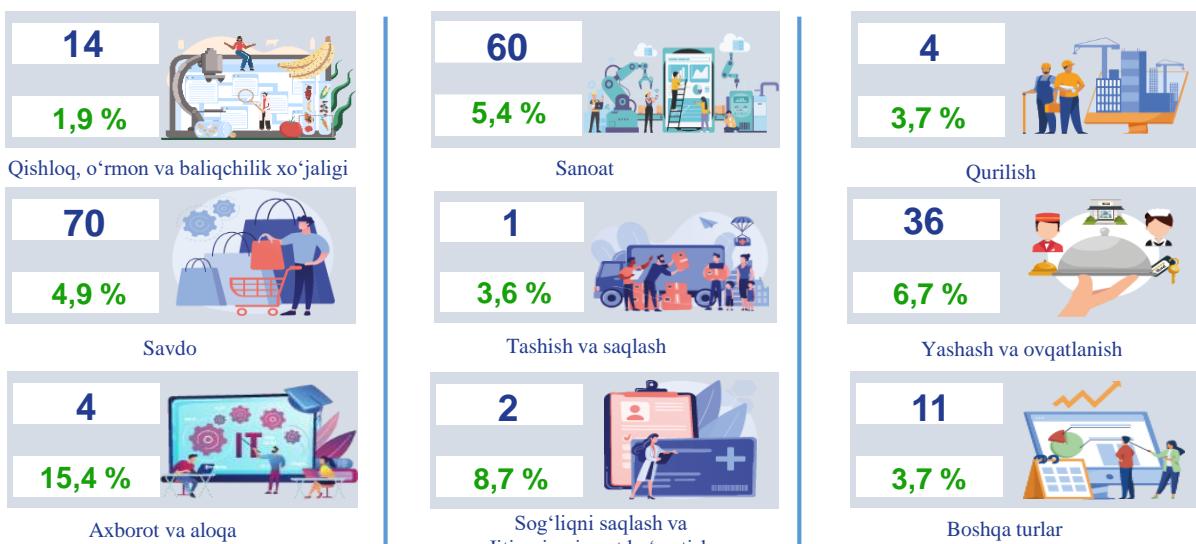
2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiyl mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Oilaviy korxona faoliyati uning ishtirokchilari shaxsiy mehnatiga asoslanadi va tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakllaridan biridir.

Hududlar kesimida

Oltinsoy t.	22	Sariosiyo t.	12
Sherobod t.	25	Muzrabot t.	11
Jarqo‘rg‘on t.	21	Sho‘rchi t.	9
Qiziriq t.	18	Angor t.	9
Termiz sh.	17	Bandixon t.	7
Denov t.	16	Boysun t.	6
Termiz t.	14	Qumqo‘rg‘on t.	2
Uzun t.	13		

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish surʼati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- may holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 3 394 taga ko‘paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 214 tadan 1 436 taga (o‘sish 1 222 taga), sanoatda – 234 tadan 1 114 taga (o‘sish 880 taga), qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 94 tadan 735 taga (o‘sish 641 ta) sonining sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Denov t.	555	Qiziriq t.	280
Sherobod t.	358	Termiz sh.	273
Jarqo‘rg‘on t.	316	Angor t.	253
Qumqo‘rg‘on t.	311	Boysun t.	247
Sho‘rchi t.	296	Termiz t.	230
Oltinsoy t.	286	Muzrabot t.	194
Sariosiyo t.	282	Bandixon t.	139
Uzun t.	282		

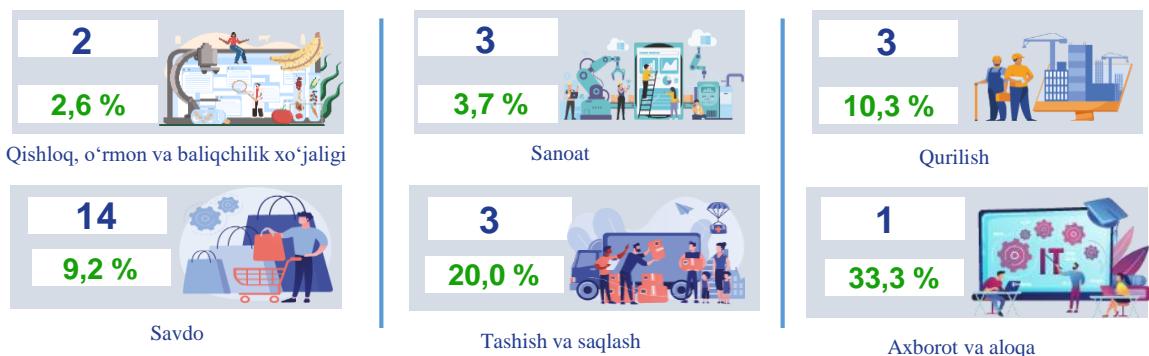
**Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona
va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot
2023- yil yanvar-aprel holatiga ko'ra, birlikda**

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat
ko'rsatayotganlarga nisbati (foizda)

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg'armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo'linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'limgan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

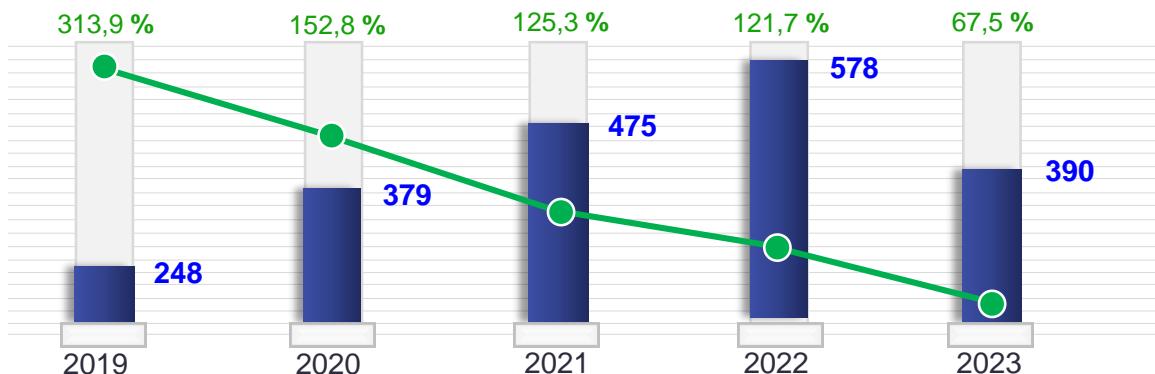
Mamlakatimizda xalqaro iqtisodiy hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha olib borilayotgan jadal ishlar natijasida, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalarning soni sezilarli darajada oshib borayotganligini ko'rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	18
Boysun t.	2
Sariosiyo t.	2
Qumqo'rg'on t.	1
Angor t.	1
Bandixon t.	1
Muzrabot t.	1

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar soni 1,7 barobarga oshdi.

Yetakchi o'rinni 248 ta korxonada to'liq yoki qisman ulushi mavjud bo'lgan Afg'oniston Islom Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar umumiyligi sonining 63,6 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, Viloyat iqtisodiyotiga o'z kapitalini kiritayotgan Rossiya Federatsiyasi (ulushi 10,0 foiz), Tojikiston (ulushi 5,9 foiz), Turkiya (ulushi 3,6 foiz) va Xitoy (ulushi 3,1 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Termiz sh.	224	Sho'rchi t.	9
Termiz t.	29	Sherobod t.	8
Uzun t.	26	Qumqo'rg'on t.	8
Sariosiyo t.	20	Jarqo'rg'on t.	7
Muzrabot t.	13	Qiziriq t.	5
Denov t.	12	Bandixon t.	5
Angor t.	11	Oltinsoy t.	3
Boysun t.	10		

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan 390 ta korxonalardan 96 tasi qo‘shma korxonalar, 294 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar

qo‘shma korxonalar

200 Termiz shahar **24**

18 Termiz tumani **11**

12 Sariosiyo tumani **8**

11 Uzun tumani **15**

9 Angor tumani **2**

9 Muzrabot tumani **4**

7 Denov tumani **5**

5 Sho‘rchi tumani **4**

5 Qiziriq tumani

5 Boysun tumani **5**

4 Sherobod tumani **4**

3 Jarqo‘rg‘on tumani **4**

3 Qumqo‘rg‘on tumani **5**

3 Bandixon tumani **2**

Oltinsoy tumani **3**

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

So‘nggi yillarda O‘zbekiston iqtisodiyotni jadal o‘zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to‘sislarni bartaraf etishda qat’iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko‘proq e’tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonining ko‘payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog‘liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnomalar tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikasiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestriga mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagи “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- may holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish
bo‘limi
Tel.:(76) 225-65-90